

I

(Acte legislative)

DIRECTIVE

DIRECTIVA 2011/77/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 27 septembrie 2011

de modificare a Directivei 2006/116/CE privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 53 alineatul (1) și articolele 62 și 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) În temeiul Directivei 2006/116/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽³⁾, termenul de protecție de care beneficiază artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme este de 50 ani.
- (2) În cazul artiștilor interpreți sau executanți, această perioadă începe de la data executării sau, în cazul în care fixarea executării face obiectul unei publicări legale sau al unei comunicări publice legale în decurs de 50 de ani de la executare, de la data primei astfel de publicări sau a primei astfel de comunicări publice, în funcție de care dintre aceste date este prima.
- (3) Pentru producătorii de fonograme, perioada începe de la data fixării fonogramei sau de la data publicării ei legale în decurs de 50 de ani de la fixare sau, în cazul în care nu se publică astfel, de la data comunicării ei publice legale în decurs de 50 de ani de la fixare.
- (4) Importanța recunoscută pe plan social a contribuției creatoare a artiștilor interpreți sau executanți ar trebui să se reflecte și într-un grad de protecție care să constituie o recunoaștere a contribuției lor creatoare și artistice.
- (5) Artiștii interpreți sau executanți debutează, în general, devreme și, adeseori, actualul termen de 50 de ani, care se aplică fixării executării, nu le protejează executările pe întreaga durată a vieții acestora. Ca urmare a acestui fapt,

unii artiști interpreți sau executanți se confruntă cu o lipsă de venituri la sfârșitul vieții. În plus, adeseori, artiștii interpreți sau executanți nu se mai pot prevala de drepturile lor pentru a împiedica sau a restrânge utilizarea executărilor lor de o manieră care le-ar putea aduce prejudicii pe durata vieții.

- (6) Artiștii interpreți sau executanți ar trebui să poată beneficia cel puțin pe toată durata vieții de veniturile provenind din drepturile exclusive de reproducere și punere la dispoziție, prevăzute prin Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională ⁽⁴⁾, din compensațiile echitabile pentru reproducerile pentru uz personal în sensul aceleiași directive, precum și din drepturile exclusive de distribuție și de închiriere în sensul Directivei 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale ⁽⁵⁾.
- (7) Termenul de protecție pentru fixarea executării și pentru fonograme ar trebui, prin urmare, prelungit la 70 de ani de la faptul generator de drepturi relevant.
- (8) Drepturile legate de fixarea unei executări ar trebui să se întoarcă la artistul interpret sau executant în cazul în care producătorul fonogramei nu pune în vânzare un număr suficient de exemplare din fonogramă în sensul Convenției internaționale pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune, sau nu pune la dispoziția publicului fonograma respectivă, care ar fi în domeniul public, dacă nu s-ar fi prelungit termenul de protecție. Această opțiune ar trebui să fie disponibilă la expirarea unei interval de timp rezonabil acordat producătorului de fonograme pentru a desfășura aceste două

⁽¹⁾ JO C 182, 4.8.2009, p. 36.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 23 aprilie 2009 (JO C 184 E, 8.7.2010, p. 331) și Decizia Consiliului din 12 septembrie 2011.

⁽³⁾ JO L 372, 27.12.2006, p. 12.

⁽⁴⁾ JO L 167, 22.6.2001, p. 10.

⁽⁵⁾ JO L 376, 27.12.2006, p. 28.

acțiuni de valorificare. În consecință, ar trebui ca drepturile producătorului de fonograme asupra fonogramei respective să înceteze, spre a se evita situația în care drepturile acestuia coexistă cu cele ale artistului interpret sau executant referitoare la fixarea unei executări, care nu mai sunt transferate sau cesionate producătorului fonogramei.

- (9) La stabilirea unui raport contractual cu producătorul de fonograme, artistul interpret sau executant trebuie, în mod normal, să transfere sau să cesioneze către producătorul de fonograme drepturile exclusive de reproducere, distribuție, închiriere și punere la dispoziție a fixării executării sale. În schimb, unor artiști li se plătește un avans din redevențe și beneficiază de plăți după ce producătorul de fonograme își recuperează avansul inițial și operează celelalte deduceri definite în contract. Alți artiști interpreți sau executanți transferă sau cesionează drepturile exclusive în schimbul unei plăți unice („remunerație nerecurentă”). Acesta este, în special, cazul artiștilor interpreți sau executanți care cântă muzica de fundal și nu apar în distribuție („artiști nenominalizați”), dar, uneori, și al celor care figurează în distribuție („artiști nominalizați”).
- (10) Pentru ca artiștii interpreți sau executanți care au transferat sau cesionat drepturile exclusive către producătorii de fonograme să beneficieze totuși de această prelungire a termenului, este necesar să se introducă o serie de măsuri însoțitoare.
- (11) O primă măsură însoțitoare ar trebui să fie instituirea obligației ca producătorii de fonograme să cotizeze, cel puțin o dată pe an, cu o sumă echivalentă cu 20 % din veniturile provenind din drepturile exclusive de distribuție, reproducere și punere la dispoziție a acelor fonograme. Prin „venituri” se înțeleg veniturile obținute de producătorul de fonograme înaintea deducerii costurilor.
- (12) Plata acestor sume ar trebui să fie rezervată exclusiv în beneficiul artiștilor interpreți sau executanți ale căror executări sunt fixate pe fonograme și care și-au transferat sau cesionat drepturile producătorului de fonograme în schimbul unei plăți unice. Sumele astfel colectate ar trebui să se distribuie individual artiștilor nenominalizați cel puțin o dată pe an. Această distribuție ar trebui încredințată organismelor de gestiune colectivă și se aplică normele naționale privind veniturile nerepartizabile. Pentru a evita impunerea unor sarcini disproportionale la colectarea și administrarea acestor venituri, statele membre ar trebui să poată reglementa măsura în care microîntreprinderile sunt supuse obligației de a contribui, în cazurile în care astfel de plăți ar părea nerezonabile în raport cu costurile de colectare și administrare a acestor venituri.
- (13) Cu toate acestea, în temeiul articolului 5 din Directiva 2006/115/CE, artiștii interpreți sau executanți beneficiază deja de dreptul la o remunerație, la care nu se poate

renunța, pentru închirierea în special a fonogramelor. În mod similar, conform practicii contractuale, artiștii interpreți sau executanți de regulă nu transferă sau cesionează către producătorii de fonograme dreptul la o remunerație unică echitabilă pentru radiodifuzarea și comunicarea către public a fonogramelor, în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115/CE, nici dreptul la o compensație echitabilă pentru reproducerile pentru uz privat, în conformitate cu articolul 5 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2001/29/CE. Prin urmare, veniturile pe care producătorul de fonograme le obține din închirierea fonogramelor, din remunerația echitabilă unică pentru difuzare și comunicare către public sau din compensația echitabilă pentru copiiile private nu trebuie luate în considerare la calcularea sumei globale pe care producătorul de fonograme o alocă pentru plata remunerației suplimentare.

- (14) O a doua măsură însoțitoare destinată să reechilibreze contractele prin care artiștii interpreți sau executanți își transferă, pe baza unor redevențe, drepturile exclusive producătorilor de fonograme, ar trebui să fie o posibilitate de „tabula rasa” pentru interpreții care au acordat producătorilor de fonograme, contra unor redevențe sau a unei remunerații, drepturile exclusive menționate anterior. Pentru ca artiștii interpreți sau executanți să beneficieze pe deplin de pe urma prelungirii termenului de protecție, statele membre ar trebui să se asigure că aceștia primesc, în timpul termenului prelungit de protecție, o redevență sau o remunerație negrevată de plăți în avans sau de deduceri stabilite contractual, în conformitate cu anumite acorduri încheiate între producătorii de fonograme și artiștii interpreți sau executanți.
- (15) Pentru a asigura securitatea juridică, este necesar să se prevadă că, în lipsa unei clauze contractuale contrare explicite, transferul sau cesiunea prin contract a drepturilor legate de fixarea unei executări la o dată anterioară adoptării de către statele membre a măsurilor de punere în aplicare a prezentei directive continuă să producă efecte pe perioada de prelungire a termenului de protecție.
- (16) Statele membre ar trebui să poată prevedea ca anumite clauze din contractele respective care prevăd plăți recurente să poată fi renegociate în interesul artiștilor interpreți sau executanți. Statele membre ar trebui să pună în aplicare proceduri care să acopere eventualitatea eşuării renegocierilor.
- (17) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere normelor și acordurilor naționale compatibile cu dispozițiile sale, ca de exemplu acordurilor colective încheiate în statele membre între organizații de reprezentare a artiștilor interpreți sau executanți și organizații de reprezentare a producătorilor.

- (18) În unele state membre, compozițiile muzicale cu text beneficiază de un singur termen de protecție, calculat de la decesul ultimului dintre autori rămas în viață, în vreme ce, în alte state membre, muzica și textul beneficiază de termeni de protecție separați. Compozițiile muzicale cu texte sunt, în marea lor majoritate, opere realizate în colaborare. De exemplu, o lucrare de operă are ca autori un libretist și un compozitor. Mai mult decât atât, în genuri muzicale ca jazzul, rockul și muzica pop, procesul de creație, prin însăși natura lui, implică adeseori colaborarea.
- (19) Prin urmare, armonizarea termenului de protecție referitor la compozițiile muzicale cu text ale căror versuri și muzică au fost create pentru a fi utilizate împreună este incompletă, dând naștere la obstacole în calea liberei circulații a bunurilor și a serviciilor, cum ar fi serviciile organismelor de gestiune colectivă transfrontaliere. Pentru a elimina aceste obstacole, toate lucrările protejate la data până la care statele membre sunt nevoite să transpună directiva ar trebui să aibă același termen armonizat de protecție în toate statele membre.
- (20) Prin urmare, Directiva 2006/116/CE ar trebui să fie modificată în consecință.
- (21) Deoarece obiectivele măsurilor însoțitoare nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, întrucât instituirea unor măsuri naționale în acest domeniu ar duce la denaturarea condițiilor concurențiale sau ar afecta sfera de incidență a drepturilor exclusive ale producătorului de fonograme care sunt definite de legislația Uniunii, și în consecință pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat în respectivul articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestor obiective.
- (22) În conformitate cu punctul 34 din Acordul interinstituțional pentru o mai bună legiferare⁽¹⁾, statele membre sunt încurajate să întocmească, pentru ele însele și în interesul Uniunii, propriile tabele, care să illustreze, pe cât posibil, corelația dintre prezenta directivă și măsurile lor de transpunere și să le facă publice,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Modificări aduse Directivei 2006/116/CE

Directiva 2006/116/CE se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1 se adaugă următorul alineat:

„(7) Termenul de protecție a unei compoziții muzicale cu text încetează după 70 de ani de la decesul ultimului supraviețuitor dintre următoarele persoane, indiferent dacă

acestea au fost sau nu desemnate drept coautori: textierul și compozitorul, cu condiția ca ambele contribuții să fi fost create în mod specific pentru respectiva compoziție muzicală cu text.”

2. Articolul 3 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), a doua teză se înlocuiește cu următorul text:

„Cu toate acestea,

— în cazul în care fixarea executării, altfel decât pe o fonogramă, face obiectul unei publicări legale sau al unei comunicări legale către public în decursul acestui termen, drepturile încetează la 50 de ani de la prima publicare sau de la prima comunicare către public, în funcție de care dintre aceste date este prima;

— în cazul în care fixarea executării pe o fonogramă face obiectul unei publicări legale sau al unei comunicări legale către public în decursul acestui termen, drepturile încetează la 70 de ani de la prima astfel de publicare sau de la prima astfel de comunicare către public, în funcție de care dintre aceste date este prima.”;

(b) la alineatul (2) a doua și a treia teză, numărul „50” se înlocuiește cu numărul „70”;

(c) se inserează următoarele alineate:

„(2a) În cazul în care, la 50 de ani de la publicarea legală a fonogramei sau, în lipsa unei astfel de publicări, la 50 de ani de la comunicarea legală a acesteia către public, producătorul fonogramei nu oferă copii ale fonogramei spre vânzare într-o cantitate suficientă sau nu pune fonograma la dispoziția publicului, prin cablu sau fără cablu, în așa fel încât membrii publicului să aibă acces individual la ea când vor și de unde vor, artistul interpret sau executant poate rezilia contractul prin care a transferat sau a cesionat unui producător de fonograme drepturile asupra fixării executării sale (denumit în continuare «contract de transfer sau cesiune»). Dreptul de reziliere a contractului de transfer sau cesiune poate fi exercitat cu condiția ca producătorul, în termen de un an de la notificarea de către artistul interpret sau executant a intenției sale de a rezilia contractul de transfer sau cesiune în temeiul tezei anterioare, să nu desfășoare cele două activități de exploatare menționate în teza respectivă. Acest drept de reziliere nu poate face obiectul unei renunțări din partea artistului interpret sau executant. În cazul în care pe fonogramă sunt înregistrate interpretările mai multor artiști interpreți sau executanți, aceștia își pot rezilia contractele lor de transfer sau cesiune în conformitate cu legislația națională aplicabilă. În cazul în care contractul de transfer sau de cesiune se reziliază în temeiul prezentului alineat, drepturile producătorului de fonograme asupra fonogramei încetează.

⁽¹⁾ JO C 321, 31.12.2003, p. 1.

(2b) În cazul în care contractul de transfer sau de cesiune prevede dreptul artistului interpret sau executant la o remunerație nerecurrentă, acesta are dreptul de a primi de la producătorul de fonograme o remunerație suplimentară anuală pentru fiecare an întreg imediat următor celui de al 50-lea an de la publicarea legală a fonogramei sau, în lipsa unei astfel de publicări, celui de al 50-lea an de la comunicarea legală a acesteia către public. Dreptul de a obține o remunerație anuală suplimentară nu poate face obiectul unei renunțări din partea artistului interpret sau executant.

(2c) Suma totală pe care producătorul de fonograme trebuie să o aloce pentru plata remunerației suplimentare anuale menționate la alineatul (2b) corespunde unui procent de 20 % din veniturile pe care producătorul de fonograme le-a obținut în cursul anului anterior celui pentru care se plătește remunerația, din reproducerea, distribuția și punerea la dispoziție a fonogramelor respective, după cel de al 50-lea an de la publicarea legală a fonogramei sau, în lipsa unei astfel de publicări, după cel de al 50-lea an de la comunicarea legală a acesteia către public.

Statele membre garantează că producătorii de fonograme trebuie să furnizeze, la cerere, artiștilor interpreți sau executanți care sunt îndreptățiți la plata remunerației suplimentare anuale menționate la alineatul (2b) orice informație necesară pentru asigurarea plății respectivei remunerații.

(2d) Statele membre garantează că dreptul de a obține remunerația suplimentară anuală, astfel cum este menționat la alineatul (2b), este administrat de organisme de gestiune colectivă.

(2e) În cazul în care un artist interpret sau executant are dreptul la o remunerație recurentă, nici plățile în avans, nici reducerile definite în contract nu se deduc din plățile efectuate către artist după cel de al 50-lea an de la publicarea legală a fonogramei sau, în lipsa unei astfel de publicări, după cel de al 50-lea an de la comunicarea legală către public a acesteia.”

3. La articolul 10 se adaugă următoarele alineate:

„(5) Articolul 3 alineatele (1)-(2e), în versiunea în vigoare la data de 31 octombrie 2011, se aplică fixărilor de interpretări și executări și fonogramelor cu privire la care drepturile artistului interpret sau executant și ale producătorului de fonograme sunt încă protejate în temeiul dispozițiilor respective în versiunea în vigoare la data de 30 octombrie 2011, ca și la 1 noiembrie 2013, și fixărilor de interpretări și executări și fonogramelor care iau naștere după data respectivă.

(6) Articolul 1 alineatul (7) se aplică acelor compoziții muzicale cu text în care cel puțin compoziția muzicală sau

textul sunt protejate în cel puțin un stat membru la data de 1 noiembrie 2013 și compozițiilor muzicale cu text apărute după acea dată.

Primul paragraf din prezentul alineat nu aduce atingere actelor de exploatare ce au avut loc înaintea datei de 1 noiembrie 2013. Statele membre adoptă dispozițiile necesare pentru a proteja în special drepturile dobândite de terți.”

4. Se introduce următorul articol:

„Articolul 10a

Măsurile tranzitorii

(1) În lipsa unor clauze contractuale contrare exprese, se va considera că un contract de transfer sau de cesiune încheiat înaintea datei de 1 noiembrie 2013 continuă să producă efecte și după data la care, în temeiul articolului 3 alineatul (1) în versiunea în vigoare a acestuia la data de 30 octombrie 2011, drepturile artistului interpret sau executant ar fi încetat să mai fie protejate.

(2) Statele membre pot dispune ca acele contracte de transfer sau de cesiune prin care un artist interpret sau executant are dreptul la plăți recurente și care sunt încheiate înaintea datei de 1 noiembrie 2013 să poată fi modificate după 50 de ani de la data publicării legale a fonogramei sau, în absența unei astfel de publicări, după 50 de ani de la data comunicării legale către public a acesteia.”

Articolul 2

Transpunere

(1) Statele membre pun în aplicare, până la 1 noiembrie 2013, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei textele acestor dispoziții.

Atunci când statele membre adoptă aceste măsuri, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Statele membre îi comunică Comisiei textele principalelor dispoziții de drept intern, pe care acestea le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 3

Raportare

(1) Până la 1 noiembrie 2016, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European un raport privind aplicarea prezentei directive, ținând cont de dezvoltarea pieței digitale, însoțit, acolo unde este cazul, de o propunere de modificare suplimentară a Directivei 2006/116/CE.

(2) Până la 1 ianuarie 2012, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European un raport de evaluare în ceea ce privește posibila nevoie de prelungire a termenului de protecție a drepturilor interpreților și executanților și producătorilor din sectorul audiovizual. Acolo unde este cazul, Comisia prezintă o propunere de modificare suplimentară a Directivei 2006/116/CE.

Articolul 4

Intrare în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 5

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 27 septembrie 2011.

Pentru Parlamentul European

Președintele

J. BUZEK

Pentru Consiliu

Președintele

M. DOWGIELEWICZ
